

ÚTMUTATÓ

A kutatás-fejlesztési és a tudományos szolgáltatási tevékenység elválasztás

Egyetemünkön az elmúlt időszakban számos olyan szerződés született, amelyet kutatási illetve kutatás-fejlesztési megállapodás címmel láttak el, de ilyen tevékenységet nem tartalmazott. Mivel a kutatás-fejlesztés számos szempontból (közbeszerzés-mentesség, adó- és járulékkedvezmények) megkülönböztetett szereppel bír, így fontos, hogy azt a hasonló, ám a kutatás-fejlesztés kritériumait ki nem elégítő tevékenységektől elkülönítsük. Az ilyen hasonló tevékenységek közül is kiemelkedik a tudományos szolgáltatás nyújtása, amely viszont közbeszerzés-köteles tevékenység, így egy tudományos szolgáltatás kutatás-fejlesztési köntösbe bújtatásával könnyen megsérthetjük a közbeszerzési törvényt. Az alábbiakban igyekszünk megvilágítani a két tevékenység közti különbséget.

A kutatás-fejlesztési tevékenységek meghatározásáról a 2003. Évi XC. Tv. a Kutatási és Technológiai Alapról – a kutatás-fejlesztés statisztikai egységesítéséről szóló ún. Frascati Kézikönyv alapján - a következőképpen rendelkezik:

Alapkutatás: az általános tudományos és technikai tudásanyag bővítése, amely nem kapcsolódik ipari vagy kereskedelmi célkitűzéshez

Ipari vagy alkalmazott kutatás: új tudásanyag megszerzésére irányuló kutatás, amelynek célja, hogy az így megszerzett tudásanyag felhasználható legyen új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, illetve jelentős javulást eredményezzen a már meglévő termékekben, eljárásokban vagy szolgáltatásokban.

Kísérleti (pre-kompetitív) fejlesztés: az alkalmazott kutatás eredményének tervekbe foglalása, azaz új vagy továbbfejlesztett termékek, eljárások, szolgáltatások tervezése (idetartozik a kereskedelmi felhasználásra nem kerülő prototípus elkészítése is). Nem minősül kísérleti fejlesztésnek a termékeken, termelési eljárásokban, folyamatokban, létező szolgáltatásokon végzett rutinszerű változtatás, még ha az az adott termék, eljárás, folyamat vagy szolgáltatás fejlődését is eredményezi

A fentebb már idézett Frascati-kézikönyv is utal rá, hogy a kutatás-fejlesztést el kell válasszuk a tudományos és műszaki tevékenységek széles körétől, kiváltképp a rutinszerű tevékenységektől. Így ennek megfelelően az alábbi tevékenységek nem tartoznak a K+F tevékenységek közé, így ezekre kutatás-fejlesztési szerződés nem köthető és a kutatás-fejlesztési tevékenységekre alkalmazható egyes mentességeket sem lehet ezekre alkalmazni.

Tudományos-műszaki információszolgáltatás

Ide tartozik bizonyos adatok összegyűjtése, illetve azok csoportosítása, a könyvtári szolgáltatások, az adatbázis szolgáltatások, de ide sorolandó a rutinszerű földmérés illetve térképezés. Mivel az eljárások fejlődésével koránt

sem egyértelmű, hogy egy adott pillanatban mi tekinthető rutinnak, így bizonytalanság esetén egy erre irányuló szerződés megkötése előtt célszerű Igazgatóságunkkal konzultálni.

Beüzemelés, tesztelés, minőségellenőrzés

Ide tartoznak a különböző szabványok illetve standardok szerinti kalibrálások, a mérő műszerek beüzemelése valamint a standardok illetve szabványok szerinti mérések kivitelezése egyes termékek minőségének megállapítása céljából.

Rutinszerű tudományos mérések kivitelezése

Ide tartoznak az ismert eszközökkel illetve módszerekkel történő, adott fizikai, kémiai illetve biológiai paraméter megállapítását célzó mérések, illetve ezek rutinszerű kiértékelése. Amennyiben azonban az ilyen esetekben a kívánt paraméter mérésére megfelelő módszer illetve eszköz nem áll rendelkezésre és annak fejlesztése is a feladat része, akkor már az egész feladat kutatás-fejlesztésnek minősül. Ugyancsak kutatás-fejlesztésnek minősül a rutinszerű mérések kivitelezése és kiértékelése akkor, ha a kiértékelés az eredmények szokásos magyarázatán túl olyan szellemi hozzáadott értéket képvisel, amit a megrendelő további kutatás-fejlesztésben használ fel.

Rutinszerű szoftverfejlesztés

Különösen nehéz a K+F – nem K+F különbségtétel a szoftverfejlesztés területén, így az ezzel foglalkozóknak célszerű áttanulmányozni a Frascati Kézikönyv 2.4.1. fejezetét, ami részletesen foglalkozik ezzel a kérdéssel. Egészen biztosan nem tartozik a K+F tevékenységhez az ismert módszerek és szoftvereszközök alkalmazása a rutinszerű fejlesztésben, a számítógépes nyelvek konvertálása, a felhasználói funkciók hozzáadása alkalmazási programokhoz, a meglévő szoftverek adaptációja, a vírusmentesítés és a szoftverdokumentációk készítése.

Megvalósíthatósági tanulmányok és gazdaságpolitikai elemzések

A megvalósíthatósági tanulmányok általában nem tartoznak a kutatás-fejlesztés tárgykörébe, kivéve, ha a tanulmány egy kutatás-fejlesztési projekt megvalósíthatóságáról szól. Azaz műszaki projektekkel kapcsolatos döntéselőkészítés illetve egy gazdasági döntés (mondjuk egy gyár telepítése) társadalmi-gazdasági hatásainak vizsgálata nem tartozik a K+F tárgykörébe. Ugyancsak nem tartozik ide gazdaság- illetve szakmapolitikai programok elemzése és értékelése sem.

Üzleti elemzések és piackutatás

Az egyes vállalatok üzleti tevékenységének elemzése illetve a standard módszertan segítségével lebonyolított piackutatás ugyancsak nem tartozik a kutatás-fejlesztés tárgykörébe. Egyes fogyasztói szokások elemzésére alapozott szolgáltatásfejlesztés azonban már K+F tevékenységnek minősül.

A fenti példákkal természetesen még nem fedtük le az összes szóba jövő esetet, de igyekeztünk arra rávilágítani, hogy számos tevékenységek akkor sem tartozik a K+F területéhez, ha tudományos módszereket vagy eszközöket használ, illetve tudományos kutatói állásban lévők végzik.

A nem egyértelmű esetek vizsgálatához az SZTE Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóságának honlapján a Frascati Kézikönyv teljes, magyar nyelvű változata megtalálható. Amennyiben az ebben foglaltak értelmezéséhez további segítségre lenne szükség, Igazgatóságunk készséggel áll minden egyetemi kolléga rendelkezésére.

A vonatkozó ügyekben kérem, keressék Varga Luca kolléganőmet az innova@rekt.u-szeged.hu e-mail címen.

Szeged, 2011. szeptember 30.

Dr. Buzás Norbert s.k.
Kutatás-fejlesztési és innovációs igazgató